Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego	**Roczne uproszczone sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego**
	za rok 2025

- *Formularz należy wypełnić w języku polskim;*
- *Sprawozdawca wypełnia tylko przeznaczone dla niego białe pola;*
- *W trakcie wypełniania formularza istnieje możliwość dodawania wierszy oraz zawijania tekstów w polach;*
- *We wszystkich polach, w których nie będą wpisane odpowiednie informacje, należy wstawić pojedynczy znak myślnika (--–).*

Data zamieszczenia sprawozdania 2026-07-14

I. Dane organizacji pożytku publicznego

1. Nazwa organizacji	"PRO LOQUELA SILESIANA" TOWARZYSTWO KULTYWOWANIA I PROMOWANIA ŚLĄSKIEJ MOWY		
2. Adres siedziby i dane kontaktowe	Kraj POLSKA	Województwo ŚLĄSKIE	Powiat CHORZÓW
Gmina CHORZÓW	Ulica POWSTAŃCÓW	Nr domu 70	Nr lokalu 3
Miejscowość CHORZÓW	Kod pocztowy 41-500	Poczta CHORZÓW	Nr telefonu 602 239 889
Nr faksu	E-mail zarzad@silesiana.org	Strona www www.silesiana.org	
3. Data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym	2008-01-30		
4. Data uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego	2009-01-08		
5. Numer REGON	24086987000000	6. Numer KRS	0000297625

7. Skład organu zarządzającego organizacji

(Należy wpisać imiona, nazwiska oraz informacje o funkcji pełnionej przez poszczególnych członków organu zarządzającego)

Imię i nazwisko	Funkcja	Wpisany do KRS
Rafał Adamus	Prezes	TAK
Bogdan Kallus	Sekretarz	TAK
Jacek Tomaszewski	Skarbnik	NIE
Józef Kulisz	Członek Zarządu Głównego	TAK
Marcin Melon	Członek Zarządu Głównego	NIE

8. Skład organu kontroli lub nadzoru organizacji

(Należy wpisać imiona, nazwiska oraz informacje o funkcji pełnionej przez poszczególnych członków organu kontroli lub nadzoru)

Imię i nazwisko	Funkcja	Wpisany do KRS
Wojciech Glensk	Przewodniczący Głównej Komisji Rewizyj	NIE
Józef Fleischer	Członek Głównej Komisji Rewizyjnej	TAK
Piotr Długosz	Członek Głównej Komisji Rewizyjnej	TAK

II. Charakterystyka działalności organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym

1. Opis działalności pożytku publicznego

1.1. Opis głównych działań podjętych przez organizację

W okresie sprawozdawczym Towarzystwo realizowało następujące działania:
1. 7 lutego prezes Towarzystwa wziął udział w konferencji „Zielona Gmina Wyry" podczas której wygłosił prezentację dotyczącą smogu i ochrony powietrza w języku śląskim. Debata, która odbyła się w drugiej części konferencji również toczyła się w języku śląskim.
2. Prezes Towarzystwa przeprowadził warsztaty z języka śląskiego dla uczniów I Liceum Ogólnokształcącego w Zabrzu, które odbyły się 20 marca w ramach Dni Humanisty.
3. 15 maja przedstawiciele Towarzystwa wzięli udział w czytaniu książki Krystyny Loch „Godki z babciōm" w ramach III edycji czytanio we slōnskij godce „Niy ino gŏdōmy, ale tyż czytōmy".
4. 6 lipca na Uniwersytecie Śląskim odbył się pierwszy w historii egzamin z języka śląskiego. Egzamin składał się z dwóch części – pisemnej i ustnej. W składzie komisji egzaminacyjnej zasiadli członkowie Towarzystwa oraz Rady Języka Śląskiego przy Pro Loquela Silesiana Towarzystwie Kultywowania i Promowania Śląskiej Mowy.
5. 19 lipca przed wejście do Urzędu Miasta w Chorzowie pojawiły się śląskojęzyczne tablice informujące o siedzibie w tym miejscu Rady Miasta, Prezydenta oraz Urzędu. Treść tablic konsultowana została z członkami Towarzystwa, a Zarząd Główny Towarzystwa w trakcie uroczystego odsłonięcia tablic reprezentowany był przez Sekretarza, Bogdana Kallusa.
6. W październiku Towarzystwo rozpoczęło współpracę z Domem Kultury w Gostyni.
W ramach współpracy organizowane jest we wspomnianym Domu Kultury comiesięczne spotkanie członków Towarzystwa z osobami zainteresowanymi śląskim językiem, kulturą i historią w ramach akcji „Ô Ślōnsku i po ślōnsku".
7. 16 października w Chorzowskim Centrum Kultury odbyła się gala Akcji „Gŏdōmy po ślōnsku". Statuetki Kamrata Ślōnskij Gŏdki odebrali:
a. Grażyna Bułka,
b. Jerzy Ciurlok,
c. Miasto Bytom,
d. Miasto Chorzów,
e. Miasto Radzionków,
f. Miasto Świętochłowice.
8. 17 listopada, na zamku w Kamieniu Śląskim w ramach II Opolskiego Edukatorium Regionalnego odbyła się uroczystość przystąpienia do Akcji „Gŏdōmy po ślōnsku" dużej grupy samorządów. Do wspomnianej Akcji przystąpiły: Dobrodzień, Dobrzeń Wielki, Gogolin, Jemielnica, Kolonowskie, Komprachcice, Krapkowice, Leśnica, Łubniany, Popielów, Prószków, Reńska Wieś, Strzeleczki, Tarnów Opolski, Turawa, Ujazd, Walce, Zębowice. Przedstawiciele wszystkich samorządów otrzymali z rąk członków Zarządu Głównego Towarzystwa okolicznościowe tabliczki z logotypem Akcji.
9. 12 grudnia na budynku przy ul. Ściegiennego 2 w Katowicach odsłonięta została reklama PKO Banku Polskiego. Reklama w formie komiksu ze śląskojęzycznymi tekstami została przygotowana we współpracy z Towarzystwem.
10. Członek Zarządu Głównego, Józef Kulisz, przygotował tłumaczenie na język śląski jasełek wystawianych przez uczniów Szkoły Podstawowej w Boronowie w Domu Kultury w Boronowie w grudniu 2025 r.
11. Kontynuowano dystrybucję wydawnictw Towarzystwa, w tym Gōrnoślōnskigo ślabikŏrza, którego nakład został wznowiony wiosną roku 2025.

1.2. Zasięg terytorialny faktycznie prowadzonej przez organizację działalności pożytku publicznego *(Należy wskazać jedną lub więcej pozycji)*	☐ najbliższe sąsiedztwo (osiedle, dzielnica, sołectwo, wieś, przysiółek)	
	☐ gmina	☐ województwo
	☐ kilka gmin	☒ kilka województw
	☐ powiat	☐ cały kraj
	☐ kilka powiatów	☐ poza granicami kraju

2. Informacja dotycząca liczby odbiorców działań organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym

2.1. Liczba odbiorców działań organizacji *(Należy oszacować liczbę odbiorców działań organizacji w okresie sprawozdawczym, w podziale na osoby fizyczne i osoby prawne)*	Osoby fizyczne	10000	
	Osoby prawne	20	

2.2. Informacje na temat odbiorców innych, niż wymienieni w pkt 2.1., na rzecz których działała organizacja *(Np. zwierzęta, zabytki)*	

3. Informacja dotycząca przedmiotu działalności nieodpłatnej pożytku publicznego organizacji w okresie sprawozdawczym

3.1. Organizacja prowadziła działalność nieodpłatną pożytku publicznego	(•) Tak ( ) Nie

Lp.	Sfera działalności pożytku publicznego	Przedmiot działalności	Szacunkowe koszty poniesione z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych w ramach sfery
1	kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Akcja „Gŏdōmy po ślōnsku” to inicjatywa organizowana przez stowarzyszenie, której celem jest zachęcanie mieszkańców do używania języka śląskiej mowy w przestrzeni publicznej. Przedsięwzięcie promuje swobodne posługiwanie się językiem śląskim w codziennych sytuacjach – w urzędach, szkołach, instytucjach kultury, podczas wydarzeń lokalnych, a także w kontaktach sąsiedzkich i rodzinnych. Akcja ma pokazywać, że język śląski jest ważnym elementem dziedzictwa kulturowego regionu, budującym jego tożsamość i wzmacniającym więzi społeczne. Do udziału w inicjatywie zapraszane są samorządy, instytucje, organizacje społeczne oraz mieszkańcy, którzy poprzez swoje działania wspierają obecność języka śląskiego w życiu publicznym. W 2025 roku do Akcji „Gŏdōmy po ślōnsku” przystąpiło 18 samorządów z województwa opolskiego, potwierdzając rosnące zainteresowanie promocją regionalnego dziedzictwa językowego oraz potrzebę jego pielęgnowania w lokalnych społecznościach. Integralnym elementem przedsięwzięcia jest coroczna uroczysta Gala, podczas której wyróżniono osoby i instytucje szczególnie zaangażowane w popularyzację śląskiej mowy. Sześciu podmiotom wręczono statuetki Kamrata Ślōnskij Gŏdki, będące wyrazem uznania za działania na rzecz obecności języka śląskiego w kulturze, edukacji, życiu społecznym i przestrzeni publicznej.	4 649,40 zł

4. Informacja dotycząca przedmiotu działalności odpłatnej pożytku publicznego organizacji w okresie sprawozdawczym	
4.1. Organizacja prowadziła działalność odpłatną pożytku publicznego	(•) Tak ( ) Nie

4.2. *Należy wskazać **nie więcej niż 3** najważniejsze, pod względem wielkości wydatkowanych środków, sfery działalności pożytku publicznego, o których mowa w art. 4 ust.1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, **zaczynając od najważniejszej**, wraz z odnoszącym się do nich przedmiotem działalności*

Lp.	Sfera działalności pożytku publicznego	Przedmiot działalności	Szacunkowe koszty poniesione z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych w ramach sfery
1	kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	12 grudnia na budynku przy ul. Ściegiennego 2 w Katowicach odsłonięta została wielkoformatowa reklama PKO Banku Polskiego. Reklama, utrzymana w formie komiksu z tekstami w języku śląskim, została przygotowana we współpracy z Towarzystwem. Obecność języka śląskiego w reklamie komercyjnej ma szczególne znaczenie dla jego promocji i umacniania pozycji w przestrzeni publicznej. Reklama dociera do tysięcy mieszkańców każdego dnia, oswajając ich z widokiem i brzmieniem śląskiego języka poza kontekstem folkloru czy wydarzeń kulturalnych. Pokazuje, że język śląski może być naturalnym językiem współczesnej komunikacji, wykorzystywanym także przez duże, rozpoznawalne marki.	0,00 zł

5. Informacja dotycząca działalności gospodarczej organizacji w okresie sprawozdawczym	
5.1. Organizacja prowadziła działalność gospodarczą	( ) Tak (•) Nie

5.2. *Należy podać informację na temat przedmiotu działalności gospodarczej organizacji wraz z opisem tej działalności w okresie sprawozdawczym, a także kodu(-ów) PKD 2007 odpowiadającego(-ych) tej działalności. Jeżeli organizacja prowadzi więcej niż 3 rodzaje działalności gospodarczej wg klasyfikacji PKD, należy podać informację na temat 3 głównych rodzajów działalności (podanie maksymalnie 3 kodów), **zaczynając od głównego przedmiotu działalności***

Lp.	Numer Kodu (PKD)	Przedmiot i opis działalności

III. Ogólne informacje o uzyskanych przychodach i poniesionych kosztach w okresie sprawozdawczym	
1. Informacja o przychodach organizacji	
1. Łączna kwota przychodów organizacji ogółem (zgodnie z rachunkiem zysków i strat)	43 635,50 zł
a) przychody z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego	30 209,00 zł
b) przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego	13 426,50 zł
c) przychody z działalności gospodarczej	0,00 zł
d) pozostałe przychody (w tym przychody finansowe)	0,00 zł
1.2. Łączna kwota dotacji ze źródeł publicznych ogółem	0,00 zł

1.3. Łączna kwota przychodów z darowizn (od osób fizycznych i osób prawnych) ogółem	6 595,00 zł

2. Informacja o kosztach organizacji

2.1. Łączna kwota kosztów organizacji ogółem (zgodnie z rachunkiem zysków i strat)	23 991,22 zł
2.2. Informacja o poniesionych kosztach:	
a) koszty z tytułu prowadzenia nieodpłatnej działalności pożytku publicznego	4 649,40 zł
b) koszty z tytułu prowadzenia odpłatnej działalności pożytku publicznego	13 429,45 zł
c) koszty z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej	0,00 zł
d) koszty administracyjne	5 792,37 zł
e) pozostałe koszty (w tym koszty finansowe)	120,00 zł
3. Wynik finansowy na całości działalności organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym	19 644,28 zł

4. Informacje o uzyskanym przychodzie z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych oraz o poniesionych kosztach z tych środków

4.1. Przychody z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych	23 014,00 zł
4.2. Wysokość kwoty pochodzącej z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych wydatkowanej w okresie sprawozdawczym ogółem	4 649,40 zł

4.3. Działania, w ramach których poniesiono koszty ze środków pochodzących z 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych w okresie sprawozdawczym (w szczególności określone w pkt II.1.1), oraz kwoty przeznaczone na te działania

1	Organizacja realizuje Akcję "Gŏdōmy po ślōnsku", w ramach której zachęca do używania śląskiej mowy w miejscach publicznych. W tego typu działaniach wykorzystywane są różne oznakowania (tablice, naklejki), na których prezentowane są logotypy Akcji zachęcające do używania w konkretnym miejscu (urząd, sklep, punkt usługowy, gastronomiczny) śląskiej mowy.	4 649,40 zł

IV. Korzystanie z uprawnień w okresie sprawozdawczym

1. Organizacja korzystała z następujących zwolnień *(Należy wskazać jedną lub więcej pozycji. W przypadku zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych - dodatkowo podać kwotę)*	☑ z podatku dochodowego od osób prawnych	3 732,00 zł
	☐ z podatku od nieruchomości	
	☐ z podatku od czynności cywilnoprawnych	
	☐ z podatku od towarów i usług	
	☐ z opłaty skarbowej	
	☐ z opłat sądowych	
	☐ z innych zwolnień, jakich:	
	☐ nie korzystała	

2. Organizacja korzystała z prawa do nieodpłatnego informowania przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji o prowadzonej działalności nieodpłatnej pożytku publicznego, zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji.	○ Tak ◉ Nie

3. Organizacja korzystała z uprawnienia do nabycia na szczególnych zasadach prawa własności lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego, lub zawarła na preferencyjnych warunkach z podmiotami publicznymi umowy użytkowania, najmu, dzierżawy lub użyczenia i przysługuje jej w odniesieniu do tych nieruchomości następujące prawo: *(Należy wskazać jedną lub więcej pozycji)*	☐ własność ☐ użytkowanie wieczyste ☐ najem ☐ użytkowanie ☐ użyczenie ☐ dzierżawa ☑ nie korzystała

V. Personel organizacji pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym

1. Pracownicy oraz osoby zatrudnione na podstawie umowy cywilnoprawnej

1.1. Liczba osób zatrudnionych w organizacji na podstawie stosunku pracy *(Należy uwzględnić wszystkie osoby zatrudnione w organizacji na podstawie stosunku pracy (etat lub część etatu) w okresie sprawozdawczym, nawet jeżeli obecnie nie są już zatrudnione w organizacji)*	0 osób
1.2. Przeciętna liczba zatrudnionych w organizacji na podstawie stosunku pracy w przeliczeniu na pełne etaty *(Aby określić przeciętne zatrudnienie należy zsumować wszystkie osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w poszczególnych miesiącach w okresie sprawozdawczym (wraz z ułamkami odpowiadającymi części etatu, np. 0,5 w przypadku osoby zatrudnionej na pół etatu), dodać do siebie sumy zatrudnionych z 12 miesięcy i podzielić przez 12. Wynik wpisać z dokładnością do 2 miejsca po przecinku)*	0,00 etatów
1.3. Liczba osób zatrudnionych w organizacji na podstawie umowy cywilnoprawnej *(Jeżeli kilka umów cywilnoprawnych było wykonywanych przez jedną osobę, to dana osoba powinna być policzona tylko raz)*	3 osób

2. Członkowie

2.1. Organizacja posiada członków	◉ Tak ○ Nie
2.2. Liczba członków organizacji wg stanu na ostatni dzień roku sprawozdawczego	23 osób fizycznych 0 osób prawnych

3. Wolontariat w okresie sprawozdawczym

3.1. Organizacja korzystała ze świadczeń wykonywanych przez wolontariuszy *(Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, wolontariuszami są osoby wykonujące nieodpłatnie i dobrowolnie pracę na rzecz organizacji, niezależnie od tego, czy są to osoby niezwiązane z organizacją, członkowie, pracownicy, osoby świadczące usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej czy przedstawiciele władz organizacji)*	◉ Tak ○ Nie
3.2. Liczba wolontariuszy wykonujących świadczenie na rzecz organizacji w okresie sprawozdawczym *(Każdy wolontariusz powinien być liczony tylko raz, niezależnie od liczby świadczeń wykonanych na rzecz organizacji w okresie sprawozdawczym i czasu pracy)*	10 osób

VI. Wynagrodzenia w okresie sprawozdawczym

1.Łączna kwota wynagrodzeń (brutto) wypłaconych przez organizację w okresie sprawozdawczym	13 426,00 zł
a) z tytułu umów o pracę	0,00 zł

b) z tytułu umów cywilnoprawnych	13 426,00 zł
2. Wysokość **przeciętnego** miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego pracownikom organizacji, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia, oraz osobom świadczącym usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej *(Aby określić przeciętne miesięczne wynagrodzenie należy: 1. zsumować wszystkie kwoty wynagrodzeń wypłacone w ciągu roku sprawozdawczego (wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia oraz umowy cywilnoprawne); 2. podzielić zsumowaną kwotę przez 12 (miesięcy) 3. podzielić przez liczbę pracowników)*	345,92 zł
3. Wysokość **najwyższego (jednostkowego)** miesięcznego wynagrodzenia (brutto) wypłaconego pracownikowi organizacji, wliczając wynagrodzenie zasadnicze, nagrody, premie i inne świadczenia, oraz osobie świadczącej usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej	5 580,00 zł

VII. Informacja o działalności zleconej organizacji pożytku publicznego przez organy administracji publicznej w okresie sprawozdawczym

1. Organizacja realizowała zadania zlecone przez organy jednostek samorządu terytorialnego	○ Tak ◉ Nie
2. W okresie sprawozdawczym organizacja realizowała zadania zlecone przez organy administracji rządowej lub państwowe fundusze celowe	○ Tak ◉ Nie

VIII. Informacje o kontrolach przeprowadzonych w organizacji przez organy administracji publicznej w okresie sprawozdawczym

Lp	Organ kontrolujący	Liczba kontroli

IX. Dodatkowe informacje
(Można wpisać w poniższe pole inne informacje, którymi organizacja chciałaby podzielić się z opinią publiczną)

Nie dotyczy

Imię i nazwisko osoby upoważnionej lub imiona i nazwiska osób upoważnionych do składania oświadczeń woli w imieniu organizacji	Rafał Adamus Bogdan Kallus Jacek Tomaszewski Józef Kulisz Marcin Melon	Data wypełnienia sprawozdania	2026-07-14